

1. Bilješka o piscu

Wiliam Shakespeare bio je pjesnik i dramatičar, rođen 1564. godine u Stratford-on-Avonu u Engleskoj. Mnogi tvrde da je najveći dramski stvaratelj svih vremena. Oko 1585. odlazi u London, gdje djeluje kao glumac, redatelj i kazališni pisac.

Napisao je 36 drama koje djelimo na:

1. tragedije - *Hamlet, Julije Ceza, Otelo,* *Antonije i Kleopatra,*
Koriolan, *Kralj Leart,*
Machetb;

2. komedije - *Ukroćena goropadnica, San* *Ivanjske noći, Na*
Tri kralja, *Mjera za mjeru, Mnogo vike ni*
za što;

3. romance - *Romeo i Julija, Zimska priča i* *Oluja;*

4. povijesne drame - *Kralj John, Richard II., Henrik IV., Henrik V., Henrik VI., Richard II. i Henrik VIII.*

A 1609. izašli su njegovi *Soneti*, zbirka od 154 pjesme.

Shakespeare je svoje dramske tekstove tvorio podacima iz usmene književnosti, iz starije pisane književnosti, iz povijesti, iz svoje suvremenosti, ali i iz svakidašnjeg pripovijedanja. Sve to samo znači da svi podaci potječu iz ljudskoga ponašanja, neovisno o tome gdje i kada čovjek živi.

Najčešće upotrebljava teme smrti, zla, ubojstva, ljubavi i odnose među ljudima (muž - žena, otc - sin, sestra - brat, suprug - supruga).

2. Bilješka o djelu

Radnja *Ukroćene goropadnice* je uzeta iz neke starije komedije koja je u ono doba bila vrlo popularna. U njoj vidimo pravog Shakespearea, velikog i neusporedivog poznavaoa ljudske duše. Njegovi su likovi puni jake psihologije i pokazuju veliko poznavanje ženske čudi.

U komediji postoje dvije radnje:

- kroćenje goropadne Katarine

- prosidba Bjanke.

A povezane su time što se Bjanka ne može da uda prije svoje sestre, koja je goropadna i koja se ne želi udati samo kako bi omogućila slobodno prošenje Bijanke. Radnje se zbivaju u Pisi u Shakespeareovo doba.

To je sasvim realistična komedija bez fantastike u kojoj ne glume nikakvi vitezovi ni velikaši, nego ljudi iz svakodnevnog života.

3. Uloga prologa

Prije same komedije nalazi se kratki prolog (induction), koji služi kao uvod, ali ne utjeće i na samu radnju. Zapravo tu nalazimo pozornicu na pozornicu, jer se u određenom trenutku u prologu pojavljuju glumci koji će glumiti komediju Ukroćena goropadica.

U prologu doznajemo da je neki lord, vraćajući se iz lova, naišao na kotlokrpu, gdje na zemlji spava. Željšan šale naredi slugama da ga donesu u dvor i obuče u sjajne haljine. Kad se ovaj probudi, sluge ga uvjere, da je ugledan gospodin, koji je mnogo godina bio bolestan. Tada u dvor dolaze glumci, koji prikazuju pred tim preodjevenim kotlokrpom komediju " Ukroćena goropadica.

Ta zamisao, o pozornici na pozornici, nije Shakespereova. Ona ima korjen u jednoj priči

iz " Tisuću i jedne noći ", no ona u ovoj komediji nije do kraja izrađena. Mi ne znamo što se desilo kotlokrpi nakon što su glumci odglumili komediju. Neki šekspirologi misle da je Shakespir napisao i završetak prologa, ali se ono u prepisivanju izgubilo.

4. Petruccio

Njega ne vode nikakvi idealniji motivi, nego neka težnja za pustolovinama, te želja da se nagleda svijeta i bogato oženi. On prihvaća Katarinino kroćenje samo iz pasije i za zabavu, a ne (barem iz početka) iz ljubavi. Ipak nam je on simpatičan. Valjda zbog svoje srčanosti, neustrašivosti i potpunog uvjerenja, da će ukrotiti "ženskoga zmaja", kao i duhovitost, i zbog svoga vanrednoga humora i duhovitosti.

Ispod maskom žestoke i tvrde ćudi, krije se veseljak i dobar čovjek. On te svoje postupke pred Katarinom samo glumi, kako bi joj pokazao da s njime nema šale i kako sve treba da bude po njegovoj volji. No prema samoj Katarini nije nikad žestok, nego postupa prema njoj sa nekom vedrom galanterijom i hinjenom bezazlenošću te ne će da shvati nijednu njezinu oštru i pogrdu riječ, nego u svemu vidi samo tobožnju blagost i dobrotu.

5. Katarina

Za nju govore da je "divlja mačka", "gadni vrug", i "pakleni đavol". Vidi se i razlog tom mišljenju, jer se ona u početku ponaša kao razmažena, tvrdoglava i prkosna mlada djevojka.

A zapravo kad malo dublje pogledamo, ona je jaka i samostalna, sa lošim odgojem i tvrdoglavošću zbog ranog gubitka majke. Ona je znala da žena mora biti prema mužu odana i vjerna, ali joj se to činilo smješnim, jer su svi muškarci oko nje bili slabići (Baptista, Hortenzijo), a drugih nije poznavala.

Petruccio je u njoj ubio "goropadicu", a pobudio one iskre dobrote i plemenitosti, koje su već otprije tinjale u njenom srcu, ali dotle nije bilo nikoga, tko bi ih umio razgrnuti i raspiriti.

Petruccio i Katarina ne govore nigdje o svojoj uzajamnoj ljubavi, ali se osjeća, da za vrijeme borbe u njima rađa i učvršćuje. To što je oni ne će da priznaju, to je kod Petruccija taktika, a u Katarine prkos.

6. Ostali likovi

BIANCA - je mala himbenica i koketa, koja iza svoje nježnosti i bezazlenosti krije želju za gospodovanjem, što vidimo jasno u posljednjem prizoru.

LUCENZIJO - je običan zaljubljeni mladić, bez dubljih psiholoških crta, ali vatren i simpatičan. Zaljubljuje se na prvi pogled (kao Romeo) i tako je očaran, da sve vidi u najljepšoj slici.

HORTENSIO - nije takav idealist, nego više tašt i ograničen. On je kavalir, ali slabić. Kad vidi, da ne može dobiti Bjanku, prihvati se svoje "udovice", pošto je naučio u Petruccija, kako valja krotiti goropadnu ženu-ali to njemu nije pošlo za rukom.

GREMIJA - nasamaren zadovoljava se sa gozbom

TRANIO - je napola sluga, a napola pouzdanik svoga gospodara, dosta obrazovan i duhovit.

GREMIO i BIONDELLO - sluge i komedijaši, samo je Gremio duhovitiji, živahniji i brbljiviji.

VINCENZIO - miran i prijazan gospodin, ali ga Tranijeve i Biondellove šale naljute.

"UDOVICA" - tvrdoglava i neposlušna žena, na Hortenstijevu žalost jer on nije Petruccio.

7. Zaključak

Ukroćena goropadnica je jedno od ranijih djela, nastalo oko 1595 godine. To se vidi po gradnji komedije, metrici, mnogim latinskim i talijanskim riječima i po karakterizaciji lica koja je snažna i konsekvantna, ali nije tako oštra i duboka kao u kasnijim djelima.

U ovom se djelu saznaje da je Shakespeare vjerojatno bio u tadašnjoj Italiji. On zna kakva je bila tadašnja Pisa (na glasu s vrlih građana), da je njihov običaj da mladencima otac stavlja ruke pred svjedocima te precizno nabrojanje dragocijenih predmeta u Petrucciovoj kući (koji su bili tipični u Taljana u to doba).

U Shakespeareovo doba, uspjeh jedne glumačke grupe ovisio je isključivo o kvaliteti djela i njegovoj lakoj izvedivosti na pozornici. A ovo je jedno od onih djela koje se najviše prikazivalo, prikazuje se i prikazivat će se na pozornici, jer je prikladno za nju.